

Työllisyysrahaston
tehtäviä koskeva
selvitystehtävä

OPSO ry:n Syyswebinaari 4.11.2021
Riikka-Maria Yli-Suomu

TYÖLLISYYSRAHASTO TYÖN MURROKSESSA

NÄKÖKULMANA JATKUVA OPPIMINEN JA TYÖKYVYN YLLÄPITÄMINEN

JATKUVA OPPIMINEN EI OLE VAIN KOULUTUSKYSYMYKSIÄ

POLITIIKKATOIMIA MÄÄRITTELEVIÄ LAKEJA

JATKUVA OPPIMINEN JA TYÖKYKY

- Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (JTYP) (916/2012)
- Laki työllisyyden edistämisen kunta-kokeilusta (1269/2020)
- Laki kotoutumisen edistämisestä (916/2012)

Työllisyyspolitiikka

- Laki aikuiskoulutusetuuksista (1267/2000)
- Laki työttömyysetuuksien rahoittamisesta (555/1998)
- Opintotukilaki (65/1995)

Sosiaalipolitiikka

- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
- Lukiolaki (714/2018)
- Laki ammattikorkeakouluista (932/2014)
- Yliopistolaki (558/2009)
- Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009)

Koulutuspolitiikka

- Laki yhteistoiminnasta yrityksissä (334/2007)
- Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007)
- Laki koulutuksen korvaamisesta (1140/2013)
- Työsopimuslaki (55/2001)
- Laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003)
- Opintovapaalaki (273/1979)
- Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä (1136/2013)

Työelämän kehittäminen

- Laki elinkeinotulon verottamisesta (360/1968)
- Maatilatalouden tuloverolaki (543/1967)
- Laki innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä (1146/2017)

Elinkeinopolitiikka

YLEISIÄ HAVAINTOJA

Pohdittavaksi kansallisen ekosysteemin kehittäjille

1. Hajanainen lainsäädäntö tuottaa epäselvän järjestelmän
2. Osaamisinvestointeja ei seurata
3. Jatkuva oppiminen tarvitsee toimivan ekosysteemin
4. Työkyky kaipaa osaamista kaverikseen
5. Palvelujen vaikuttavuus edellyttää hakevaa toimintaa
6. Suomalaiset ansaitsevat kattavan digitaalisen palveluekosysteemin
7. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut eivät saavuta työssä käyvää
8. Osaamisen tunnistamispalvelut saatava kuntoon
9. Ulkomaisella osaamisella ajaututaan usein "vääriin töihin"
10. Koulutustarjonnan modernisoinnin aika on nyt
11. Aikuiskoulutustukijärjestelmä ei ehkäise koulutuksen kasautumista
12. Aikuiskoulutustuki ei tunnista epätyypillisiä työsuhteita
13. Ammattitutkintostipendien vaikuttavuus on heikko
14. Työyhteisön oppimista ei tueta riittävästi

JATKUVA OPPIMINEN TARVITSEE TOIMIVAN EKOSYSTEEMIN

TOIMIJOITA ERI POLITIIKAN LOHKOILLA

- Kansaneläkelaitos Kela
- TE-toimisto
- Työllisyysrahasto
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
- Työttömyyskassat
- Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuslaitokset

Työllisyyspolitiikka

- Ely-keskukset
- KEHA-keskus
- TE-toimistot
- Työllisyyteen liittyvät järjestöt
- Työ- ja elinkeinoelämän tutkimuslaitokset
- Monikulttuurisuusjärjestöt
- Kunnat

Sosiaalipolitiikka

Ministeriöt
mm. TEM, OKM,
STM, SM, VM

Työmarkkina-
keskusjärjestöt
EK, KT, SAK, AKAVA,
STTK, Vtmi, KiT

Elinkeinopolitiikka

- EVA
- Business Finland ja TEKES
- Ammattiliitot
- Työnantajaliitot
- Muut elinkeinopolitiikan järjestöt (kuten Suomen Yrittäjät, Keskuskauppakamari, MTK, Perheyrittäjien liitto)
- Työ- ja elinkeinoelämän tutkimuslaitokset (kuten ETLA, PT)

- Opetushallitus OPH
- Kuntaliitto ja kunnat
- Oppilaitokset ja korkeakoulut
- Yksityiset koulutus- ja osaamispalveluiden tuottajat
- Koulutusalan järjestöt (kuten AMKE, Arene, Unifi, VST)
- Opiskelijajärjestöt
- Ammattiliitot (kuten OAJ)
- Työnantajaliitot (kuten Sivista, Avainta)
- Karvi
- Koulutuksen tutkimuslaitokset

Koulutuspolitiikka

Työelämän kehittäminen

- Työterveyslaitos TTL
- Työsuojelurahasto TSR
- Työturvallisuuskeskus TTK
- Business Finland ja TEKES
- Ammattiliitot
- Työnantajaliitot
- Suomen Yrittäjät, Keskuskauppakamari
- Työeläkevakuuttajat (kuten Varma, Ilmarinen, Keva)
- Työ- ja elinkeinoelämän tutkimuslaitokset
- Muut työelämän kehittämisen järjestöt

YLEISIÄ HAVAINTOJA

Pohdittavaksi kansallisen ekosysteemin kehittäjille

1. Hajanainen lainsäädäntö tuottaa epäselvän järjestelmän
2. Osaamisinvestointeja ei seurata
3. Jatkuva oppiminen tarvitsee toimivan ekosysteemin
4. Työkyky kaipaa osaamista kaverikseen
5. Palvelujen vaikuttavuus edellyttää hakevaa toimintaa
6. Suomalaiset ansaitsevat kattavan digitaalisen palveluekosysteemin
7. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut eivät saavuta työssä käyvää
8. Osaamisen tunnistamispalvelut saatava kuntoon
9. Ulkomaisella osaamisella ajaututaan usein "vääriin töihin"
10. Koulutustarjonnan modernisoinnin aika on nyt
11. Aikuiskoulutustukijärjestelmä ei ehkäise koulutuksen kasautumista
12. Aikuiskoulutustuki ei tunnista epätyypillisiä työsuhteita
13. Ammattitutkintostipendien vaikuttavuus on heikko
14. Työyhteisön oppimista ei tueta riittävästi

KOULUTUKSEEN OSALLISTUMATTOMUUDEN SYITÄ

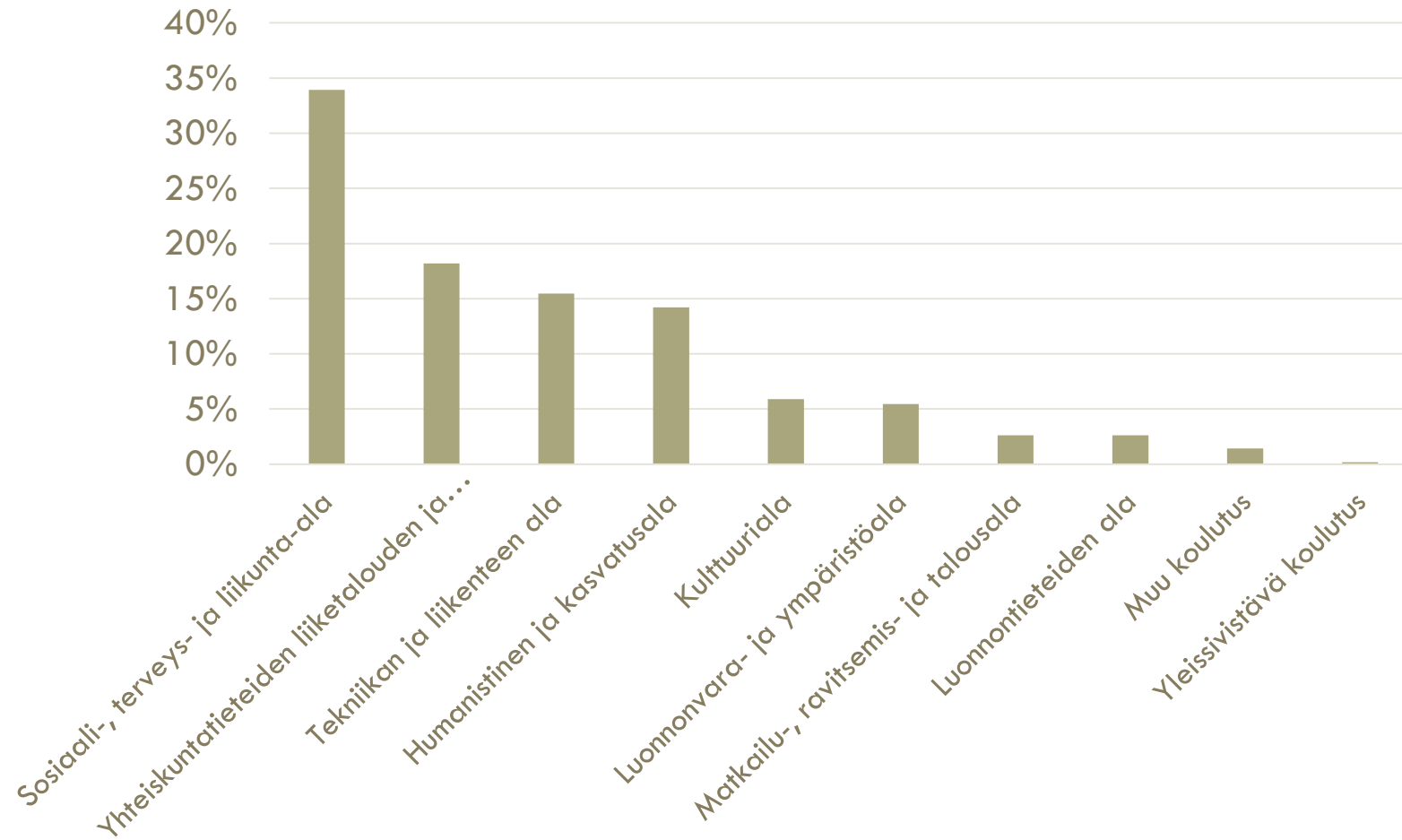
YLEISIÄ HAVAINTOJA

Pohdittavaksi kansallisen ekosysteemin kehittäjille

1. Hajanainen lainsäädäntö tuottaa epäselvän järjestelmän
2. Osaamisinvestointeja ei seurata
3. Jatkuva oppiminen tarvitsee toimivan ekosysteemin
4. Työkyky kaipaa osaamista kaverikseen
5. Palvelujen vaikuttavuus edellyttää hakevaa toimintaa
6. Suomalaiset ansaitsevat kattavan digitaalisen palveluekosysteemin
7. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut eivät saavuta työssä käyvää
8. Osaamisen tunnistamispalvelut saatava kuntoon
9. Ulkomaisella osaamisella ajaututaan usein "vääriin töihin"
10. Koulutustarjonnan modernisoinnin aika on nyt
11. Aikuiskoulutustukijärjestelmä ei ehkäise koulutuksen kasautumista
12. Aikuiskoulutustuki ei tunnista epätyypillisiä työsuhteita
13. Ammattitutkintostipendien vaikuttavuus on heikko
14. Työyhteisön oppimista ei tueta riittävästi

AIKUISKOULUTUSTUKIJÄRJESTELMÄ EI EHKÄISE KOULUTUKSEN KASAUTUMISTA

Tuensaajat koulutusaloittain vuonna 2020

YLEISIÄ HAVAINTOJA

Pohdittavaksi kansallisen ekosysteemin kehittäjille

1. Hajanainen lainsäädäntö tuottaa epäselvän järjestelmän
2. Osaamisinvestointeja ei seurata
3. Jatkuva oppiminen tarvitsee toimivan ekosysteemin
4. Työkyky kaipaa osaamista kaverikseen
5. Palvelujen vaikuttavuus edellyttää hakevaa toimintaa
6. Suomalaiset ansaitsevat kattavan digitaalisen palveluekosysteemin
7. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut eivät saavuta työssä käyvää
8. Osaamisen tunnistamispalvelut saatava kuntoon
9. Ulkomaisella osaamisella ajaututaan usein "vääriin töihin"
10. Koulutustarjonnan modernisoinnin aika on nyt
11. Aikuiskoulutustukijärjestelmä ei ehkäise koulutuksen kasautumista
12. Aikuiskoulutustuki ei tunnista epätyypillisiä työsuhteita
13. Ammattitutkintostipendien vaikuttavuus on heikko
14. Työyhteisön oppimista ei tueta riittävästi

TYÖLLISYYSRAHASTOA KOSKEVAT ESITYKSET

ESITYKSET TYÖLLISYYSRAHASTON TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN LISÄÄMISEKSI

- Työllisyysrahasto osaksi jatkuvan oppimisen ekosysteemiä
- Tilasto- ja tutkimustieto koko ekosysteemin käyttöön
- Englanti viralliseksi palvelu- ja asiointikieleksi
- Työyhteisöetuus tukemaan työssä tapahtuvaa oppimista
- Kohdennettu aikuiskoulutustuki lieventämään koulutuksen kasautumista
- Etuusprosessin tehostaminen yrittäjien aikuiskoulutuksessa
- Etuuden piiriin kuuluvien koulutuksien laajennus

TYÖYHTEISÖETUUS TUKEMAAN TYÖYHTEISÖSSÄ TAPAHTUVAA OPPIMISTA

❖ Nykytilan haaste

Etuusjärjestelmä kannustaa vain formaaliin koulutukseen

❖ Työyhteisöetuuden tavoite

Tukea työntekijöiden osaamisen kehittymistä työyhteisössä

Tukea työnantajaa osaamisen johtamisessa

❖ Tarkoitus

Matalan kynnyksen lähtö työnantajalle ja työntekijälle osaamisen kehittämiseen

❖ Toteutuksesta

Etuutta voisi hakea työyhteisön osaamisen kehittämiseksi esim.:

- 1) osaamistarvekartoituksiin,
- 2) yhteisen perehdyttämisen luomiseen,
- 3) muutostilanteiden ohjaus-, fasilitointi- ja valmennuspalveluihin,
- 4) yhteisön työnohjaukseen tai vertaismentorointiin

❖ Kohderyhmiä

Murroksessa olevien toimialojen työyhteisöt

Nopeasti muuttuvissa työtehtävissä työskentelevät tiimit

SELVITYSHENKILÖIDEN ESITYS

KOHDENNETTU AIKUISKOULUTUSTUKI LIEVENTÄMÄÄN KOULUTUKSEN KASAUTUMISTA

❖ Tavoite

Tukea tiettyjen ryhmien osaamisen vahvistamista, työllisyyttä ja työmarkkina-asemaa

Tunnistaa muutoksessa olevat toimialat ja tukea niillä työskenteleviä muutoksessa

❖ Toimeenpano

Työllisyysrahasto tekee esityksen kulloisenkin ohjelman valinnasta, kriteerimuutoksista ja ohjelman käynnistämisestä sosiaali- ja terveysministeriölle

Kukin ohjelma aina määräaikainen ja räätälöity kohderyhmälle

❖ Esimerkkinä perusasteen varassa olevat

Muutos 1: Perusasteen varassa oleva voi hakea tukea uraohjaukseen ennen varsinaiseen koulutukseen hakeutumista: rahoitusta opintosetelin omaisesti valmennukseen

Muutos 2: Yhden vuoden päätoimisen työsuhteen edellytyksestä luovutaan

❖ Työllisyysrahasto

Tehostettu viestintä ja markkinointi saavutettavuuden varmistamiseksi

Asiakkaiden palvelupolun tehostaminen

YHTEISTYÖSSÄ

Riikka-Maria Yli-Suomu

Liiketoimintajohtaja
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

E-mail: riikka-maria.yli-suomu@omnia.fi

Puh: 050 3486544

Twitter: @RiikkaMYliSuomu

LinkedIn: Riikka-Maria Yli-Suomu

www.omnia.fi

Tapio Huttula

Vanhempi neuvonantaja
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

E-mail: tapio.huttula@sitra.fi

Puh: 040 5637944

Twitter: @TapioHuttula

LinkedIn: Tapio Huttula

www.sitra.fi